

Ova-látur í Nólsoy

Nólsoyingar eru nakað fyrri seg. Hava helst altíð verið tað. Navnframar fleiri. Skara framúr so og so. Bæði komur og kallar. Bráðhugsni sum Óvi, ið so forsin róði einsamallur longu leiðina niður á Longulinju at kyssa havfrúna. Í Ova vóru mong Nólsoyareykenni sam-eind. Ti hevur bygðarfólkíð framvegis stóran tokka til hendan ljósa góðliðandi ribbaldin.

10 ár eru liðin, síðani Ovi sjabbandi við áramar legði inn undir havfrúna. Órt ella ikki – hann fullferði ein setning, hann hevði sett sær! Tað er so stórt bráð sum nakað!

Ova-stevnan hetta viku-skiftið var nakað óðrvisi enn tær báðar undanfarnu. Meira varð gjørt burtúr.

Væl av fólkí leitaði sær út í mjórkafjaldun oynda. Fyri okkum stóðu blíðir nólsoyingar. Har stóð eisini »Diana Victoria«, gittin báturin hjá Ova. Snótliga farið sum bar hann tólitknu sigursferðina og sum bar hann evsta teinin í havsins favn.

Allastaðni var ein stevnustákan. Og blíð vóru øll, uttan mun til, um tey kenda teg ella ikki. Vit vóru má. Inni á gólvnum hjá Óleivinu, mammu Ova. Eisini har høvdu tey úr at gera við at smyrja breið og ríggatil.

Ein fastur táttur á stevnu-um hevur verið kabarettin. Í fjór var hon so góð, at eg mátti útáftur at vita, hvussu mundi vera hesaferð.

So varð farið eystur í Roynardhúsið, sum er karmurin um mesta felags-lívið í bygðini.

Óll vóru líka spent, ti einki var líkið út um, hvørji evni ið fóru at verða við-gjörð á kabarettini.

Tey ungu høvdu sjálvi upp á stutta tíð savnað saman og skrivað, yrkt sangir, fingið búna o.a. til vega. Onkur áskoðari helt seg kenna síni klæðir aftur, sum høvdu hingið úti á snórnum fyrr um dagin! Men sum Ketil segði, »tann skrámol-in, ið er á báttinum, hann er felags, tá ið soleiðis ber til«.

Tey vóru nóg illa liðug at venja, tí nýggi hugskot stungu seg upp alla tíðina. Tað stóð ikki á at fáa fólk. Eini 15 vóru við, og øll høvdu ikki roynt tað fyrr. Eitt gótt lítið orkestur høvdu tey eisini. Har mang-laði einki.

Heitið á kabarettini er »vit nólsoyingar, ser-støk tjóð«, og hon byrjar longu, tá ið tú kemur í dyrnar. Atgongusæðilin er eitt pass til lýðveldið Nólsoy. Búmerkið hjá hesi sjálvstøðugu tjóð uttan á passinum sipar til tjóð-drykkir í oynni.

Salurin var fullsettur av spentum áskoðarum við ístempladum passi. Og hýr-urin ótrúliga góður beinan vegin.

Byrjanin, sum ikki skal avdúkað her, var ógvuliga dramatisk. Í láturligari and-søgn til hugnan og friðin í bygðini. Til viðgerðar komu síðani bæði sjálfstýri

og samband – ikki í vanligu týðninginum, men í Nólsoy burturav. Sjúkaflutningurin var sjálvsagt eitt evni og ikki sørt varð gjørt burtúr hugskotinum um at leggja saman við høvudsstaðar-kommununa.

Bygdarráðsfundurin um hetta mál var, sum soverðin-ir fundir ætlandi eru, har eitt einsamt konufólk er komið uppí og dattar sær at siga sína hugsan um samfelags-mál.

Bindiklubbakonur, kapp-róðramenn, kaffistovu-gestir, byggi- og oljufyrir-tøkur eru millum tey mongu, ið góðsliga fáa av at vita og elva til látur. Har skuldi ikki nóg til at fáa láturin at runga. Nólsoying-ar eru, sum Óvi, skjóttir at flenna – eisini at sær sjálv-um. Tað er humor og fáur tekur sær tykni av tí.

Alt skiltu vit uttanbíggj-arfólk ikki, men tað var so bersögdi og sjónskt, at tú skiltu meginpartin kortini, eisini av máttum, sum á-skoðararnir tóku ímóti.

Vit á stórplássum kunnu misunna nólsoyingum hetta, at kunna gera slíkar skemtisýningar, har sam-lagið millum áskoðarar og leikarar er, sum tað eigur at vera. Tá er tað ein serligur stuttleiki hjá bæði leikara og áskoðara.

Í Havn hevði hetta ikki verið gjørligt. Vit kenna ikki longur hvønn annan á sama hátt. Og tað hevði ikki verið tikið væl upp, um vit á pallinum í Sjótleikarhúsin-um t.d. høvdu avdúkað og

gjørt gjøldur burtur úr priv-atum viðurskiftum hjá øðr-um enn politikkarum og »almennum« fólkum.

Eg minnst meg hava upplivað nakað av hesum huglagnum á ungmannafel-agsveitslum á bygd fyrri hálvthundrað árum síðani. Sumstaðni er hetta enn. Hetta ógreiniliga, ið vit gleddu okkum so ómetaliga nógv til og høvdu stuttleika av líka til næsta ballið.

Jú nólsoyingar eiga nóg av taka av. Ein gávurikan ungdom við áráði og dirvi. Eiga í sær glaðlyndið og lát-urin hjá Ova.

Tey hava sett sær fyrri at fara undir at fullføra ein av dreymunum hjá Ova. Við treiskni kemst eina ferð á mál. Tað kenst teimum ikki sum nakað sjabb, men gieð-iliga og leikandi væl!

Biða bara, tað næsta verður leikurin um Ova!

Takk nólsoyingar fyrri ógloymandi løtuna saman við tykkum friggjakvöldið!

Sverri Egholm

Til Honnu Lisberg á sjeyti ára degnum

Hon stendur í vestri og brosar livssól tín Hanna og ríkan arbeidssdag millum teirra hvørs leiðir í brattlendi lógu – ongantíð fylkingar og fjöldin gætur teimum í brattlendi góvu – einans einstaklingar

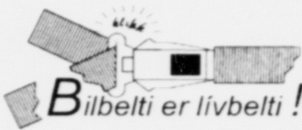
Steingrímur

Stál er kalt og hart -

Børn

eru bleyt og sart!

Bilbælti er livbælti!

Betri er bótandi tunga

Betri er bótandi hond enn spillandi tunga, má tú ferð eftir ferð taka uppáftur, meðan tú lesur ORD OG ORÐAD hjá Svenning Tausen.

SPROTIN hevur aftur givið út eina leskliga og lærurika bók.

Í 1984 kom ORD UM ORD, sum var savn av teimum málteigunum Svenning hevði havt í Sosialinum.

Tann bókin var sera væl umtókt. Henda bókin stendur ikki aftan fyri hana báði í skapi og dygd.

Tilfaritil bókin, ið er 130 síður og væl skipað, er vorðið til á málfundum í Útvarpi Føroya vetrarnar 1990/91 og 1995/96.

Fyrst verða setningarnar skrivaðar, sum hann hevur hørt ella sæð onk-un sagt og skrivað teir. Hesir setningar eru ofta sagdir ella skrivaðir í skundi, sum best bar til.

Svenning skrivur so altíð fleiri dømi, hvussu setningurin skal skrivast ella sigast. Hesi dømi hevur Svenning ikki sitið og

kroyst burtur úr sær. Hann hevur sitið undir, tá ið fólk hava tosað og dugað sera væl at lofta tí rætta og einfalda orðalagnum, sum fólk hava sagt. At hann er málkonur og hevur gløgt máloyra hevur lætt um arbeiðið. Upp ímillum hevur hann smáar stubbar um vanlig fyrbrigdir, sum fólk, ið ikki hava havt ta nógva frálæruna í føroysk-um, kunnu fróast um. T.d. hjáorðini gott - væl og longri brot um orðið man, soleiðis sum mæti lærarin Tórarinn Evensen veg-leiðdu sínar næmingar.

Hvørt tað einasta dømi hjá honum, sum er skrivað við reyðum, ljóðar lættari og vakrari - er styttri og snøggari.

Sjálvandi soleiðis skal tað sigast. Sum Guttormur Eysturoy skrivaði um grannakonu sína: »Tá tú skalt royna at hampa tær um málið«. Eitt eru bara ymsir klodder, sum tú í skundi hevur latið tina hugsan og kenslur í.

Bert eitt dømi sum er tikið so hinni: »Fyrst: bapt-

isturin var doyptur í Havn. Hendingin fór fram í 1880«. Men Svenning sigur: »Í 1880 varð fyrsti baptisturin doyptur í Havn«, ella hetta, sum man gleða onnur enn meg: »Eg beit beinan vegin merki í ein stóran mann«. »Eg sá beinan vegin ein stóran mann«.

Sjálvandi kanst tú treiskast og gera teg byttan. Tað rakar ongan, hvussu tú tosar og skrivur, men soleiðis hevur málið ljóða á mannunni, og har málið skal brúkast í nýggi-um førum, hevur hann altíð fingið í ein rættan enda at skoyta ella tvinna tað nýggja.

Svenning Tausen hevur havt nógvar næmingar millum ár og dag. Og allir geva teir honum besta skoðsmálini. Ofta havi eg høyrð: »Tað segði Svenning«.

Eisini hevur hann lisið manga bókina, áðrenn hon fór til prentingar. Tey seinastu árinu bókurnar í Bókaklubbanum hjá Bókadeild Føroya Lær-

arafelag.

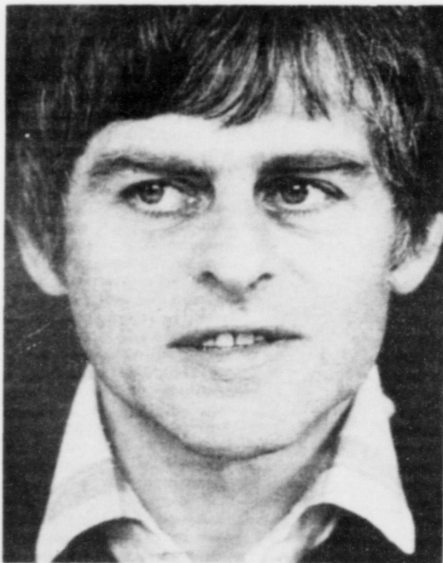
Óll eitt sindur framkom-in bókaforlag hava sínar ráðgevarar, sum hava verið til gleði fyrri høvundarar báði so og so. W. Hein-esen hevur oftatakkad hes-um ráðgevarum, eisini tá ið teir í triátiárunum fráráddi at geva okkurt út hjá hon-um.

Nú BARBARA aftur er nóg frammi, minnst eg, at Chr. Matras segði, at tey gingu frá forlagið til for-lag, men eingin vildi geva bókina út. Vandir í hvørj-ari vælferð.

Kennir tú ikki Svenning, kanst tú kanska halda, hann vera í so avgjordan, og prógvini koma flúgvandi úr øllum ættum frá honum, men hansara skeiva smil og skemt er altíð í nánd. »Nei, biða nú! Nú fari eg at ivast. Men hatta skal verða kannað«, hevur hann sagt meir enn ta einu ferðina.

Regin Dahl segði eina-ferð, at hann viðhvørt las í orðabókini. Onkur annar ger tað sama so av og á.

Eg havi nú havt ORD

OG ORÐAD liggjandi frammi í summar og lisið í henni dagliga, og øll sum eru komin framvið hava tikið hana upp í hondina og fegnast um hana.

Her eru nógvir vakrir hvønn dags setningar eisini heiligdags, sum geva

Steinbjørn B. Jacobsen